

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 3To/16/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5616010324
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 05. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Vladimír Sučík
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2019:5616010324.4

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, na verejnom zasadnutí konanom 9. mája 2019 v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Vladimíra Sučíka a sudcov JUDr. Marcely Malatkej a Mgr. Miroslava Mazúcha prejednal odvolanie obžalovaného T. S. proti rozsudku Okresného súdu Liptovský Mikuláš, sp.zn. 2T/82/2016 zo 17.9.2018 a takto

rozhodol:

Podľa § 321 ods. 1 písm. b), ods. 3 Tr. por. z r u š u j e rozsudok Okresného súdu Liptovský Mikuláš, sp.zn. 2T/82/2016 zo 17.9.2018 v o v ý r o k u , ktorým podľa § 51 ods. 5 Tr. zák. bola obžalovanému uložená povinnosť strpieť nad sebou kontrolu vykonávanú probačným a mediačným úradníkom na súde v mieste pobytu obžalovaného podľa konkrétneho určenia probačného a mediačného úradníka, a to počas plynutia skúšobnej doby podmiennečného odsúdenia, počnúc právoplatnosťou rozsudku.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom okresného súdu bol obžalovaný T. S. uznaný za vinného z pokračovacieho zločinu podvodu podľa § 221 ods. 1, 2, 3 písm. c) Tr. zák. na skutkovom základe tak, ako je uvedený vo výrokovej časti napadnutého rozsudku.

Za uvedený trestný čin mu bol uložený trest odňatia slobody vo výmere 3 roky, ktorého výkon mu bol podmiennečne odložený a bol mu uložený dohľad probačného a mediačného úradníka v skúšobnej dobe vo výmere 2 roky a 6 mesiacov.

Podľa § 51 ods. 4 písm. g) Tr. zák. bola obžalovanému uložená povinnosť podrobiť sa v súčinnosti s probačným a mediačným úradníkom alebo iným odborníkom programu sociálneho výcviku alebo inému výchovnému programu v skúšobnej dobe.

Podľa § 51 ods. 5 Tr. zák. bola obžalovanému uložená povinnosť strpieť nad sebou kontrolu vykonávanú probačným a mediačným úradníkom na súde v mieste pobytu obžalovaného podľa konkrétneho určenia probačného a mediačného úradníka, a to počas plynutia skúšobnej doby podmiennečného odsúdenia počnúc právoplatnosťou rozsudku.

Podľa § 61 ods. 1, 2 Tr. zák. bol obžalovanému uložený trest zákazu činnosti vykonávať podnikateľskú činnosť v oblasti poskytovania pohrebných služieb vo výmere 2 roky.

Podľa § 287 ods. 1 Tr. por. rozhodol okresný súd o povinnosti obžalovaného nahradiť spôsobenú škodu poškodeným.

Proti rozsudku okresného súdu podal odvolanie obžalovaný, ktoré odôvodnil prostredníctvom svojho obhajcu. V odvolaní uviedol, že týmto napadá celý rozsudok. Podľa obžalovaného v konaní nebolo preukázané, že by spáchal trestný čin podvodu. Prvostupňový súd pri rozhodovaní vo veci vychádzal z nesprávneho posúdenia skutku. Jeho konanie bolo kvalifikované ako pokračovací zločin podvodu. S

poukazom na § 122 ods. 10 Tr. zák. konštatoval, že ako pokračovací trestný čin môže byť kvalifikované len také konanie, pri ktorom boli každým čiastkovým útokom naplnené všetky znaky skutkovej podstaty trestného činu. Poukázal v tejto súvislosti aj na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 8.9.2015. V jeho prípade však výška spôsobenej škody pri žiadanom čiastkovom útoku nedosahuje aspoň 266,- eur. Pokiaľ ide o pokračovanie v trestnej činnosti uviedol, že jednotlivci zámer spočíva v postupnej realizácii určitého zámeru vykonať viacero čiastkových útokov, ktorý existuje u páchatela ešte pred spáchaním prvého čiastkového útoku, a to aspoň v hrubých rysoch. Je toho názoru, že takýto jednotlivci záver mu v predchádzajúcom konaní nebol dostatočne preukázaný. Ďalej poukázal na skutočnosť, že objednávateľia prejavili záujem o pohrebné služby ako celok, ktoré im aj reálne boli poskytnuté. Svoje záväzky týkajúce sa okrem kremácie, aj iných pohrebných služieb splnil a tým v konečnom dôsledku splnil záväzok dohodnutý v zmluvnom vzťahu. Je pravdou, že pôvodne deklarovaný prevoz tiel nebohých do Banskej Bystrice nebol realizovaný a tela boli dovezené a spolpnené v Leviciach. Avšak ani takýto odklon od dohodnutých zmluvných podmienok nenapĺňa objektívnu stránku skutkovej podstaty trestného činu podvodu. Objednávateľia totiž za nimi zaplatenú odplatu dostali objednané pohrebné služby. Je irelevantné akým spôsobom ich zabezpečil, keďže objednávateľom nevznikli žiadne dodatočné náklady, presahujúce vopred dojednanú odplatu za služby. Ak by aj odlišným miestom kremácie došlo k nedodržaniu dohodnutých zmluvných podmienok tento nárok podľa jeho názoru spadá do roviny občianskoprávnej zodpovednosti a nie do roviny trestnoprávnej. Má za to, že jeho vina musí byť preukázaná nespochybniteľne. Úvahy a domnienky nepostačujú na pozitívne rozhodnutie o vine, a preto v takomto prípade bol prvostupňový súd povinný aplikovať zásadu „in dubio pro reo“ - v pochybnostiach v prospech obžalovaného. V zmysle zásady prezumpcie neviny je na odsúdenie potrebné, aby sa dokázala vina obžalovaného, pričom odsudzujúci rozsudok možno vyniesť len vtedy, ak sa odstránili všetky pochybnosti o vine obžalovaného. Je toho názoru, že v jeho prípade neexistujú dôkazy, ktoré by mali takú dôkaznú silu, aby mohli viesť k jeho odsúdeniu za daný skutok bez vzniku akýchkoľvek pochybností. Výrok o vine sa môže zakladať len na dôkazoch, ktoré celkom vylučujú pochybnosť, že skutok, ktorý je predmetom trestného konania spáchal on. Uviedol, že je povinnosťou prokurátora obžalovanému preukázať, že následok vznikol v príčinnej súvislosti s protiprávnym konaním, ktorého sa mal údajne dopustiť. Pokiaľ ide o trest uložený prvostupňovým súdom tento považuje za neprimerane prísny. Poukázal na príslušné články Ústavy SR a Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, z ktorých vyplýva právo, aby každá trestná vec bola spravodlivo a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom. Uviedol, že trestný čin mal spáchať v období od 12.2.2011 do 7.11.2012. Ešte v roku 2013 mu bolo vznesené obvinenie a 25.11.2015 uzatvoril dohodu s okresnou prokuratúrou o vine a treste. Túto však prvostupňový súd dňa 15.2.2016 odmietol a následne dňa 31.8.2016 bola podaná obžaloba. V prípade, ak by ho odvolací súd uznal za vinného navrhoval postupovať podľa § 39 ods. 1 Tr. zák. pri ukladaní trestu s poukazom na dĺžku trestného konania. Navrhol, aby mu bol uložený trest odňatia slobody vo výmere 24 mesiacov s podmiennečným odkladom na dolnej hranici trestnej sadzby a trest zákazu činnosti vykonávať podnikateľskú činnosť v oblasti poskytovania pohrebných služieb na dolnej hranici zákonom stanovenej trestnej sadzby. V prípade, ak nebude mať krajský súd preukázané, že sa dopustil trestného činu, navrhol, aby bol oslobodený spod obžaloby podľa § 285 písm. b) Tr. por.

Krajský súd na podklade podaného odvolania preskúmal v zmysle § 317 ods. 1 Tr. por. zákonnosť a odôvodnenosť výrokov napadnutého rozsudku, ako aj správnosť postupu konania, ktoré mu predchádzalo, pričom mal na zreteli aj povinnosť prihliadať na chyby, ktoré odvolaním neboli vytýkané, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por. a zistil, že odvolanie bolo podané v zákonom stanovenej lehote, oprávnenou osobou a že toto je síce dôvodné, avšak z iných dôvodov než sú v ňom uvedené.

Preskúmaním spisu krajský súd zistil, že v konaní, ktoré predchádzalo napadnutému rozsudku sa postupovalo podľa príslušných ustanovení Trestného poriadku, ktorých zmyslom je náležité zistenie skutkového stavu veci a možnosť uplatnenia práv obžalovaného na obhajobu, pričom okresný súd vykonal dokazovanie v rozsahu potrebnom pre jeho rozhodnutie. Vykonané dôkazy tiež spôsobom upraveným v ustanovení § 2 ods. 12 Tr. por. vyhodnotil a dospel tak ku správnym a úplným skutkovým zisteniam. V odôvodnení rozsudku prvostupňový súd dostatočne vyložil, ktoré skutočnosti, a prečo vzal za dokázané a o ktoré dôkazy svoje skutkové zistenia oprel.

Aj podľa názoru krajského súdu výsledky vykonaného dokazovania v danom prípade vyznievajú jednoznačne a tvoria ucelenú reťaz tak priamych, ako aj nepriamych dôkazov, z ktorých bez akýchkoľvek

pochybností možno dospieť k záveru, že obžalovaný spáchal skutok tak, ako je uvedený vo výrokovej časti napadnutého rozsudku. Taktiež, pokiaľ ide o kvalifikáciu skutku, aj krajský súd je toho názoru, že v danom prípade boli naplnené znaky skutkovej podstaty pokračovacieho zločinu podvodu podľa § 221 ods. 1, 2, 3 písm. c) Tr. zák.

Vinu obžalovaného považuje aj krajský súd za nepochybne preukázanú. V tejto súvislosti je potrebné uviesť, že prvostupňový súd rozsudkom z 30.10.2017 v predmetnej veci rozhodol tak, že podľa § 285 písm. b) Tr. por. oslobodil obžalovaného spod obžaloby, a to z dôvodu, že skutok nie je trestným činom. Na základe odvolania prokurátora Krajský súd v Žiline uznesením z 5.4.2018 zrušil rozsudok okresného súdu a vec mu vrátil, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol s tým, že vo svojom rozhodnutí krajský súd vyslovil právny názor, že konaním obžalovaného nepochybne boli naplnené znaky skutkovej podstaty trestného činu podvodu. Následne okresný súd v zmysle vysloveného právneho názoru krajského súdu opätovne vo veci rozhodol napadnutým rozsudkom tak, že obžalovaného uznal za vinného.

Pokiaľ ide o dôkaznú situáciu prvostupňový súd v odôvodnení napadnutého rozsudku dostatočne rozviedol, na základe akých skutočností obžalovaného uznal za vinného, ako sa vyrovnal s obhajobou obžalovaného, a prečo dospel k záveru, že obžalovaný svojim konaním naplnil znaky skutkovej podstaty pokračovacieho zločinu podvodu podľa § 221 ods. 1, 2, 3 písm. c) Tr. zák. Keďže odôvodnenie napadnutého rozsudku je v tomto smere podrobné a zrozumiteľné a krajský súd sa s ním v celom rozsahu stotožňuje, preto v zásade naň odkazuje.

Krajský súd sa nestotožnil s odvolacími námietkami obžalovaného, že objednávateľia prejavili záujem o pohrebné služby ako celok, ktoré im aj reálne boli poskytnuté s tým, že v konečnom dôsledku splnil záväzok dohodnutý v zmluvnom vzťahu. Neobstojí tvrdenie obžalovaného, že zmena prevozu tiel nebohých do Levíc namiesto do Banskej Bystrice neznamena odklon od dohodnutých zmluvných podmienok a že objednávateľom nevznikli žiadne dodatočné náklady. V tomto smere prvostupňový súd v odôvodnení napadnutého rozsudku správne konštatuje v súlade s vysloveným právnym názorom krajského súdu, že obžalovaný predstieral pred objednávateľmi pohrebných služieb prevoz ľudských pozostatkov do krematória v Banskej Bystrici, ktorý sa reálne neuskutočnil a za tým účelom vyúčtoval objednávateľom služieb náklady spojené s touto prepravou. Svojim konaním uviedol objednávateľov pohrebných služieb do omylu v otázke určenia a rozsahu skutočných nákladov súvisiacich s prevozom telesných pozostatkov za účelom spopolnenia do krematória. Poškodení obžalovanému riadne uhradili všetky náklady spojené s prepravou pozostalých na kremáciu do Levíc. Pokiaľ si obžalovaný teda opätovne účtoval aj náklady za prevoz telesných pozostatkov na kremáciu do Banskej Bystrice a späť, urobil tak neoprávnené, keďže takýto úkon nikdy neuskutočnil. Týmto svojim konaním si zadovážil neoprávnený prospech, ktorý predstavoval výšku prepravných nákladov uhradených jednotlivými objednávateľmi pohrebných služieb za prepravu telesných pozostatkov do krematória v Banskej Bystrici a späť, ktorú reálne neuskutočnil. Názor obžalovaného, že je potrebné zohľadniť, že mu vznikli náklady za prevoz telesných pozostatkov do miesta kremácie a toto zásadným spôsobom spochybňuje výšku škody vyčíslenú v obžalobe, ktorá nezohľadňuje túto skutočnosť, preto nepovažuje krajský súd za opodstatnený, nakoľko bolo nepochybne a bezpečne preukázané, že obžalovaný si účtoval fiktívny úkon - prepravu pozostalých z Liptovského Mikuláša do Banskej Bystrice a späť, hoci vedel, že takúto prepravu realizovať nebude.

Okresný súd preto vyhodnotil dôkaznú situáciu správne a dospel aj k správne záveru o vine obžalovaného, keď skutok kvalifikoval ako pokračovací zločin podvodu podľa § 221 ods. 1, 2, 3 písm. c) Tr. zák. Vytknúť možno prvostupňovému súdu len skutočnosť, že skutok nekvalifikoval ako spáchaný závažnejším spôsobom aj podľa § 138 písm. j) Tr. zák., teda na viacerých osobách, keďže je nesporné, že v zmysle § 127 ods. 12 Tr. zák. bol spáchaný na viac ako 70-tich poškodených. Náprava v tomto smere, pokiaľ ide o kvalifikáciu skutku, však neprichádza už do úvahy, nakoľko odvolanie podal len obžalovaný a keďže by išlo o rozhodnutie v jeho neprospech - sprísnenie právnej kvalifikácie takýto postup by nebol v súlade s ustanovením § 327 ods. 2 Tr. por.

Za neopodstatnenú považuje krajský súd aj námietku obžalovaného, že ako pokračovací trestný čin môže byť kvalifikované len také konanie páchatela, pri ktorom boli každým čiastkovým útokom naplnené všetky znaky skutkovej podstaty trestného činu. Aj keď obžalovaný v odvolaní poukazuje na rozsudok Najvyššieho súdu SR, sp.zn, 2 Urto/5/2015 z 8.9.2015, krajský súd poznamenáva, že

išlo o ojedinelé rozhodnutie Najvyššieho súdu SR odporujúce dlhoročne zaužívanej súdnej praxi, ako to potvrdil aj Najvyšší súd SR stanoviskom trestnoprávneho kolégia, sp.zn. Tpj/57/2017. Kvalifikácia skutku zodpovedá podľa názoru krajského súdu aj ustanoveniu § 122 ods. 10 Tr. zák. o pokračovacom trestnom čine, keďže aj podľa názoru krajského súdu všetky čiastkové útoky obžalovaného nesporne spája objektívna súvislosť v čase, spôsobe ich páchania a v predmete útoku, ako aj subjektívna súvislosť a najmä jednotiaci zámer obžalovaného spáchať uvedený trestný čin. Ani v tomto smere nepovažuje krajský súd odvolacie námietky obžalovaného za opodstatnené.

Pokiaľ ide o výrok o treste aj tento považuje krajský súd za zákonný s výnimkou výroku podľa § 51 ods. 5 Tr. zák. Obžalovaný v odvolaní poukázal, že trestná činnosť bola páchaná od 12.2.2011 do 7.11.2012, pričom prvostupňový súd napadnutým rozsudkom rozhodol dňa 17.9.2018. V tejto súvislosti krajský súd poznamenáva, že v predmetnej veci bolo obžalovanému vnesené obvinenie 3.3.2014, resp. 20.4.2015, pričom prípravné konanie bolo skončené 21.10.2015. V roku 2015 došlo k uzatvoreniu dohody o vine a treste, ktorú okresný súd v roku 2016 odmietol a Krajský súd v Žiline v roku 2016 rozhodnutie okresného súdu potvrdil. Následne v roku 2016 bola podaná na obžalovaného obžaloba a hlavné pojednávanie prebiehalo v rokoch 2017 až 2018. V rámci tohto konania okresný súd vo veci rozhodol oslobodzujúcim rozsudkom, ktorý bol následne zrušený rozhodnutím krajského súdu. Druhýkrát okresný súd rozhodol práve napadnutým rozsudkom dňa 17.9.2018. Vzhľadom na rozsah trestnej činnosti, pre ktorú je obžalovaný stíhaný najmä s poukazom na počet poškodených, ktorých je v predmetnej veci viac ako 70 a s prihliadnutím aj na postup, nielen orgánov prípravného konania, ale aj súdov, nezistil krajský súd také okolnosti, na základe ktorých by bolo možné konštatovať, že vec obžalovaného nebola prerokovaná bez zbytočných prieťahov. V tejto súvislosti krajský súd poznamenáva, že obžalovanému bol uložený trest odňatia slobody na dolnej hranici trestnej sadzby pri sadzbe od troch do desať rokov, ktorá skutočnosť podľa názoru krajského súdu vzhľadom na rozsah a charakter trestnej činnosti vyjadruje aj dostatočné prihliadnutie na skutočnosť, aká doba uplynula od spáchania trestnej činnosti. Pre uloženie miernejšieho trestu v zmysle návrhu obžalovaného postupom podľa § 39 ods. 1 Tr. zák., teda pod dolnú hranicu zákonnej trestnej sadzby, krajský súd nezistil zákonné podmienky najmä, keď trest uložený obžalovanému na dolnej hranici trestnej sadzby nemožno považovať za trest neprimerane prísny. V súlade so zákonom je aj podmienené odloženie výkonu trestu odňatia slobody s uložením probačného dohľadu nad správaním obžalovaného a určením skúšobnej doby vo výmere 2 roky a 6 mesiacov. Zákonu zodpovedá aj výrok, ktorým prvostupňový súd podľa § 51 ods. 4 písm. g) Tr. zák. uložil obžalovanému povinnosť podrobiť sa v súčinnosti s probačným a mediačným úradníkom alebo iným odborníkom programu sociálneho výcviku alebo inému výchovnému programu v skúšobnej dobe. Za správny považuje krajský súd aj výrok o treste zákazu činnosti vykonávať podnikateľskú činnosť v oblasti poskytovania pohrebných služieb vo výmere 2 roky. Takto uložené tresty obžalovanému podľa názoru krajského súdu možno považovať za spravodlivý a objektívny obraz potrieb individuálnej a generálnej prevencie. Ide o tresty, ktoré dostatočne odzrkadľujú aj možnosť nápravy a pomery obžalovaného, pričom tieto tresty sú spôsobilé zároveň aj vyjadriť morálne odsúdenie obžalovaného spoločnosťou.

Za nadbytočný však považuje krajský súd výrok, ktorým prvostupňový súd podľa § 51 ods. 5 Tr. zák. uložil obžalovanému povinnosť strieť nad sebou kontrolu vykonávanú probačným a mediačným úradníkom, nakoľko takáto povinnosť obžalovanému vyplýva priamo zo zákona. Navyiac prvostupňový súd nesprávne uvádza, že takáto povinnosť sa na obžalovaného vzťahuje počnúc právoplatnosťou rozsudku, keďže z ustanovenia § 51 ods. 2 Tr. zák. vyplýva, že skúšobná doba začína plynúť dňom nasledujúcim po dni nadobudnutia právoplatnosti rozsudku. Krajský súd preto na základe podaného odvolania tento výrok v napadnutom rozsudku ako nesprávny zrušil.

V súlade so zákonom je aj výrok o náhrade škody, ktorým okresný súd podľa § 287 ods. 1 Tr. por. uložil obžalovanému povinnosť nahradiť škodu poškodeným, ktorí si ju v trestnom konaní riadne a včas uplatnili.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti, preto krajský súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.